

Verslag Instructieweekend Ringers

Jan Doevendans

Kennemerduin en Amsterdamse Waterleidingduinen
INSTRUKTIEWEEKEND OPNIEUW GROOT SUCCES

In het weekend van 12 tot 14 september 1992 organiseerde de Ringersvereniging opnieuw het jaarlijkse instructieweekend. Ditmaal traden als "gastheren" op de Vinkenbaan "C. van Lennep (1751-1813)" (Kennemerduin) en de Vinkenbaan "Paradijsveld" (Amsterdamse Waterleidingduinen).

Het deelnemersaantal was ditmaal onverwacht hoog. Dankzij de prima organisatie (in handen van Tom van Spanje) konden zo'n 14 tal ringers worden ondergebracht.

Op vrijdagavond werd de positieve toon gezet met inleidende lezingen over de historie van de beide Vinkebanen. Achtereenvolgens werden we met dia's door Hans Vader (AW duinen) en Joost van der Elst (C v Lennep) op warme wijze klaargestoomd voor de volgende ochtend. Eerdere vangsten van sperwergrasmussen, grote aantallen graspiepers en veldleeuwerikken, ortolanen, bladkoninkjes en waterrietzangers beloofden wat! Het logische probleem dat (door ruimtegebrek) in 2 dagen niet alle ringers naar beide banen konden werd soepel opgelost door de collega's uit de Beemster voor een later moment uit te nodigen op de C. van Lennep-baan.

Beide banen verontschuldigen zich overigens over het trieste feit dat de oude vinkershutten enige tijd geleden (vermoedelijk door rancuneuze brandstichting) verwoest waren.

Na afloop wilden vrijwel niemand meer napraten of nagenieten (met of zonder de klaarstaande drankjes), men wilde gewoon op bed om fris de dingen af te wachten die komen gingen. En die kwamen!

Zaterdagochtend 12 september

Door de AW-duinen was een busje! gehuurd voor transport door het (afgesloten) gebied, de tweede (kleinere) groep vertrok om 6.00 uur met eigen auto's richting vinkenbaan Kennemerduin.

Beide banen liggen goed verscholen op enkele honderden meters achter de zeereep in de omgeving van Zandvoort. De heren van de Lennep-baan zijn er na de brand in geslaagd het oorspronkelijke karakter van een ouderwetse, functionele baan te behouden. Hun knusse baan ligt prachtig ingebed tussen de duinen. Het hoofdonderkomen is een oude schaftwagen met een (volgens H. Oome zo'n typisch) uitbreidingsgeval eraan vast getimmerd. Het geheel zit propvol vinkersbenodigdheden, oud en nieuw door elkaar heen.

De baan het "Paradijsveld" is van een totaal ander genre. Na de brand zat niet alleen de schrik, maar ook de moed er nog goed in. Daar verrees een brandvrije vinkersloods die keurig aangeveegd en voorzien van elektriciteit het gelijktijdig in drie ploegen verwerken van vele vogels mogelijk maakt. Beide banen hebben buiten de druip en de open slagnetten tientallen meters mistnet uitstaan, van Lennep min of meer kris-kras en het Paradijsveld min of meer systematisch (de laatste goeddeels in mechanisch gemaaide banen).

Typisch is dat beide banen hun terrein (ondergronds) verkabeld hebben om de vele tweeters van lokgeluiden te kunnen voorzien. Een heel skala van cassettes ligt voor het grijpen om vogels op de baan of in de netten te krijgen. Vogels moeten op het oog worden waargenomen, het enige geluid waar vanuit de hut feitelijk op gelet kan worden is het afslaan van een cassette....

Dat er zaterdag weinig vogels trokken (het waaide die dag nogal) was misschien maar goed. Broederlijk naast elkaar (en waarschijnlijk te dicht bij de trekhouten) kwamen, turend naar de banen, de verhalen los. Ik

waag me er niet aan van alles verslag te doen, maar een paar zaken wil ik u niet onthouden:

- * ringers lijken meer gesloten dan dat ze zijn;
- * er moeten nog heel veel onbeantwoorde brieven op het Vogeltrekstation liggen;
- * veel ringers hebben al "van alles" geprobeerd, weten dat veel soms wel en soms niet werkt en dat de reactie van de vogels op het ene moment en plaats kan verschillen van andere plaatsen en momenten, maar proberen klaarblijkelijk toch tevergeefs een aantal zaken uit omdat ze veel te weinig met elkaar overleggen;
- * bij elke ringer gaat wel eens wat mis;
- * ringers besteden enorm veel tijd, geld, kennis en moeite aan het vangen van vogels, maar slechts weinige willen of kunnen het (nog) opbrengen te proberen het landelijk beleid van het Ministerie van NLV bij te stellen;
- * er liggen bij ringers nog heel veel (biometrische) gegevens op ver- of bewerking te wachten;

De prettige sfeer, de goede uitrustingen en de vele verhalen maakten het dat zaterdag toch langer werd "doorgevangen" dan gepland. Iedereen voelden zich daar prettig bij, wie nog zin had kon mee op terreinexcursie (aan alles was gedacht), maar niets hoefde echt.

De openheid zette zich zaterdagavond bij de warme maaltijd door. Als vanzelf was er die avond de volle aandacht voor de lezing "Wat kun je met biometrie" wat door Jos van der Staij op vakkundige wijze werd uiteengezet. Het nut van biometrie werd voor een aantal soorten, ondersoorten en populaties goed weergegeven. Een en ander was aanleiding tot de aanschaf van wat meetapparatuur en wat kleine verbeteringen aan de infolders "Het vet van Busse" (ik had natuurlijk wat materiaal bij me).

Dicht opeengepakt voor de PC (die stond er ook al) volgden weer later iedereen het op verzoek van de Vinkenbaan AW duinen door Wim Konijnenberg ontwikkelde computerprogramma voor de verwerking van biometrische gegevens die in het "extra veld" van POOT zijn opgenomen, iets waar menig ringer op zit te wachten.

Dat iedereen daarna weer rond middernacht stilletjes aan in het prachtige en gastvrije bezoekerscentrum "De Oranjekom" een slaappleatsje koos mag duidelijk zijn. Maar niet voordat nog even (buiten) geconstateerd werd "dat er vogels onderweg waren...".

Zondagochtend. Vrijwel windstil en koel, bedekt weer. Dat belooft vogels! En er waren vogels: het dagrecord van de AW-duinen sneuvelde en kwam uit op 161 vogels. Op de van Lennep-baan was het ook veel beter als zaterdag. Ongeveer de helft waren Zwartkoppen, verder Kleine Karrekieten, Tjiffen, Heggemussen, Roodborst, Roodstaart en andere spitsbekken. Aardige soortem waren Gr. bonte specht en Wateral. Moet ik u nog uitleggen dat diegene die niet aanwezig waren wat gemist hebben aan de verscholen, knusse baan "C. van Lennep" of de grote, efficient opgezette baan van de AW-duinen?

Of dat iemand het nog jammer vond dat de slagnetten nauwelijks gebruikt waren, dat er (nog) geen graspiepers, veldleeuwerikken, ijsgorzen of sperwergrasmussen waren? Ik denk van niet. Veel aanwezigen wilden al direkt "op herhaling".

De instructieweekenden hebben zich dus weer bewezen. U doet er verstandig aan alvast voor volgend jaar (tijd) te reserveren. Het buiten uw eigen blikveld kunnen ventileren van kennis, ervaringen, fouten en ergeris komt uw ringwerk ongetwijfeld ten goede. Nieuwe ervaringen zijn bovendien altijd meegenomen.

Ontvangende collega's Jan van Tussenbroek, Fred Cottaar, Erik Maassen, Jan de Bruin, Jack van Velsen, Joost van der Elst, Jan van der Pol (v. Lennep), Tom van Spanje, Hans Vader, Joop Kottman, Herman van Assendelft, Fred & zonen Koning (Paradijsveld), Jos van der Staaij, Wim Konijnenberg en het bezoekerscentrum "de Oranjekom", ik weet wel zeker dat ik namens allen spreek als ik u (nogmaals) bedank.

Persoonlijk heb ik opnieuw mogen ervaren dat er ook veel specifieke kennis over trek en trekgedrag bij ringers aanwezig is. Met deze kennis kunnen we, buiten de "harde" ringgegevens, een extra bijdrage leveren aan de feitelijke bescherming van vogels. Ik hoef u niet te vertellen dat een aantal soorten (hard) teruglopen. Met enige uitwisseling en ordening moet een soort toch aardig door te lichten zijn. Waar zullen we eens mee beginnen?